

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

SAŽETAK PRESUDE ŽALBENOG VEĆA

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

ŽALBENO VEĆE

Hag, 19. maj 2010.

Sažetak presude Žalbenog veća u predmetu Tužilac protiv Ljubeta Boškskog i Johana Tarčulovskog

U nastavku sledi sažetak presude Žalbenog veća koji je danas pročitao sudija Robinson:

Žalbeno veće danas zaseda kako bi izreklo presudu u ovom predmetu.

U skladu s praksom Međunarodnog suda, neću pročitati celokupni tekst presude osim dispozitiva. Umesto toga, rezimiraću pitanja kojima se žalba bavila i zaključke Žalbenog veća. Ovaj sažetak nije deo pisane presude koja je jedini merodavni prikaz zaključaka i razloga Žalbenog veća. Primerici pisanje presude biće dostupni stranama u postupku na kraju ovog pretresa.

Kontekst

Ovaj predmet se tiče događaja tokom i nakon policijske operacije izvršene 12. avgusta 2001. godine u selu Ljuboten koje se nalazi u severnom delu Bivše Jugoslovske Republike Makedonije, takođe poznate kao BJRM. U relevantno vreme Ljube Boškosi je bio ministar unutrašnjih poslova BJRM a Johan Tarčulovski je radio kao policajac.

Pretresno veće je Johana Tarčulovskog proglasilo krivim za to što je naredio, planirao i podsticao na ubistvo, bezobzirno razaranje i okrutno postupanje, što su sve kršenja zakona ili običaja ratovanja prema članu 3 Statuta. Osuđen je na jedinstvenu kaznu od 12 godina zatvora. Ljube Boškosi je oslobođen krivice po svim optužbama.

Johan Tarčulovski je izneo sedam žalbenih osnova kojima je osporio osuđujuću presudu i kaznu. Tužilaštvo je uložilo žalbu na oslobađajuću presudu Ljubetu Boškskom.

Žalbeni osnovi

Prvo ću pomenuti žalbene osnove Johana Tarčulovskog. Nakon toga ću se osvrnuti na žalbu tužilaštva i na kraju pročitati dispozitiv.

U svom prvom žalbenom osnovu, Johan Tarčulovski tvrdi da sukob u BJRM tokom relevantnog perioda između bezbednosnih službi BJRM i Oslobođilačke narodne armije, takođe poznate kao ONA nije dostigao nivo oružanog sukoba jer nije bio dostignut potrební prag intenziteta.

Pretresno veće nije pogrešilo kada je zaključilo da su intenzitet sukoba u BJRM i karakteristike ONA koje je identifikuju kao organizovanu naoružanu grupu bili takvi da je u BJRM u avgustu 2001 postojao unutrašnji oružani sukob. Žalbeno veće ne vidi nikakvu grešku u ovom zaključku.

Johan Tarčulovski dalje tvrdi da je postojanje nadležnosti Međunarodnog suda nad ovim predmetom pogrešno jer Međunarodni sud nije utvrdio da li je vlada BJRM legalno naredila ovu operaciju u samoodbrani kako bi uklonila teroriste među stanovnicima sela.

<http://www.icty.org>

Media Office/Communications Service

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356 Fax: +31-70-512-5355

Osim toga, on tvrdi da je vršenje nadležnosti od strane Međunarodnog suda suprotno akcijama Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

Žalbeno veće smatra da je činjenica da je neka država upotrebila silu u samoodbrani u toku nekog unutrašnjeg oružanog sukoba protiv neke naoružane grupe, sama po sebi ne sprečava kvalifikaciju zločina počinjenih u njemu kao ozbiljna kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Povrh toga, Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija nije naveo da je situacija u BJRM izvan nadležnosti Međunarodnog suda.

Stoga se prvi žalbeni osnov Johana Tarčulovskog odbacuje u celosti.

U svom drugom žalbenom osnovu Johan Tarčulovski tvrdi da događajima od 12. avgusta 2001. u Ljubotenu nisu prekršeni zakoni ili običaji ratovanja jer su oni bili rezultat legitimnog i proporcionalnog odgovora jedne suverene države na unutrašnji teroristički napad. On takođe dovodi u pitanje primenjivost zakona ili običaja ratovanja u određivanju individualne krivične odgovornosti osobe koja je određena da izvrši legitimnu operaciju koju je planirala neka suverena država.

Žalbeno veće je zaključilo da je primena pravila primenjivih u oružanom sukobu nije narušena legitimitetom upotrebe sile neke od strana u oružanom sukobu. Stoga, činjenica da neka država deluje u legalnoj samoodbrani protiv terorista u unutrašnjem oružanom sukobu ne čini zajednički član 3 neprimenjivim. Niti je to od važnosti za utvrđivanje da li je predstavnik neke države počinio teške povrede međunarodnog humanitarnog prava tokom izvršenja prava te države na samoodbranu. Shodno tome, Žalbeno veće nije pogrešilo kada je u ovom predmetu primenilo zakone ili običaje ratovanja.

Na osnovu toga, drugi žalbeni osnov Johana Tarčulovskog se odbacuje u celosti.

U svom petom žalbenom osnovu Johan Tarčulovski tvrdi da je Pretresno veće neprimereno odbacilo svedočenje jedne čitave kategorije svedoka, dok se kasnije selektivno pozvalo na njihovo svedočenje.

Žalbeno veće primećuje da je Pretresno veće imalo pažljiv pristup pri prosuđivanju vrednosti dokaza koje su pružile ove kategorije svedoka. Johan Tarčulovski nije pokazao nikakvu grešku u tome što je Pretresno veće prihvatilo određene delove njihovog svedočenja a odbacilo druge.

Shodno tome, peti žalbeni osnov se odbacuje.

U delovima svog trećeg, četvrtog i petog žalbenog osnova, Johan Tarčulovski tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo kada je zaključilo da, kako bi se pripisala krivična odgovornost za dela zabranjena zajedničkim članom 3, treba samo ustanoviti da žrtve navodnih kršenja nisu aktivno učestvovala u neprijateljstvima kada je zločin počinjen. On tvrdi da tužilaštvo takođe mora dokazati da je počilac bio svestan ili je trebao biti svestan ovog zaštićenog statusa žrtve.

U svetlu principa individualne krivice, Žalbeno veće je uvereno da mora biti dokazano da je počilac krivičnog dela iz zajedničkog člana 3 znao ili trebao biti svestan da žrtva nije aktivni učesnik u neprijateljstvima u momentu kada je delo počinjeno krivično delo. Iako u Presudi Pretresnog veća nije bilo eksplicitnih zaključaka u ovom pogledu, kada se pročita u celini, jasno je da je Pretresno veće razmatralo da li su neposredni počiniozi znali ili trebali da budu svesni zaštićenog statusa žrtava u odnosu na svako krivično delo. Argument Johana Tarčulovskog u ovom pogledu se stoga odbacuje.

U svom četvrtom žalbenom osnovu Johan Tarčulovski tvrdi da su dokazi nedovoljni da se van razumne sumnje dokažu ubistvo, bezobzirno razaranje i okrutno postupanje.

Međutim, Žalbeno veće se uverilo da je Pretresno veće identifikovalo počinioce tri ubistva koja se stavljaju na teret kao muškarce koji su bili pripadnici policijske grupe koju je predvodio Johan Tarčulovski. Dokazi su takođe bili dovoljni da se van razumne sumnje ustanove okolnosti lišavanja života svake od žrtava i okolnosti okrutnog postupanja, kao i status žrtvi i *mens rea* počinitelaca. Johan Tarčulovski nije pokazao da su zaključci Pretresnog veća u ovom pogledu pogrešni.

U vezi s bezobzirnim razaranjem dvanaest kuća, Johan Tarčulovski nije pokazao nikakvu grešku u zaključku Pretresnog veća da nijedna od tih kuća nije zapaljena slučajno ili zbog granatiranja Armije BJRM ili Oslobođilačke narodne armije, nego da ih je zapalila policija i da nijedna od tih kuća kada su zapaljene nije korišćena u vojne svrhe.

Stoga, četvrti žalbeni osnov Johana Tarčulovskog se u celosti odbacuje.

U svom trećem žalbenom osnovu Johan Tarčulovski tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo u primeni vidova odgovornosti za planiranje, podsticanje i naređivanje prema članu 7(1) Statuta.

U odnosu na planiranje, Johan Tarčulovski tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo kada je zaključilo da je prvenstveni cilj policijske operacije 12. avgusta 2001 u Ljubotenu bio da se neselektivno napadne pripadnike albanske etničke zajednice i njihovu imovinu. On tvrdi da dokazi pokazuju da je policijska operacija imala za cilj da iz Ljubotena iskoreni pripadnike Oslobođilačke narodne armije koji su opisani kao teroristi. On takođe tvrdi da je moguće da je predsednik BJRM ili neki visoki zvaničnik Ministarstva unutrašnjih poslova to planirao.

Žalbeno veće nije pronašlo nikakvu grešku u zaključku Pretresnog veća da je prvenstveni cilj operacije bio da se neselektivno napadnu albanski stanovnici sela i njihova imovina, da je Johan Tarčulovski imao potrebnu nameru i da je bio uključen u planiranje te operacije. Moguća uključenost drugih lica u planiranje te operacije nema uticaj na zaključak Pretresnog veća da je Johan Tarčulovski krivično odgovoran za planiranje tog napada.

U pogledu podsticanja i naređivanja Johan Tarčulovski tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo kada ga je osudilo pod ovim vidovima odgovornosti pošto nije bilo dokaza koji sugerišu da je on poticao ili sugerisao bilo kom drugom licu da počinu krivično delo. U vezi s naređivanjem, on tvrdi da nije bilo dokaza da je on imao *de jure* ili *de facto* nadležnost da naredi lišavanja života, paljevinu ili premlaćivanja. Osim toga, on tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo kada je zaključilo da je on imao *mens rea* da naloži da se konkretni zločini počine, iako nije moglo utvrditi ko je naredio tu operaciju.

Žalbeno veće nije našlo nikakvu grešku u zaključku Pretresnog veća da je Johan Tarčulovski poticao pripadnike policije i davao im instrukcije da počine zločine o kojima je ovde reč i da je bio na poziciji autoriteta da ih prisili da zločine izvrše. Činjenica da mu je bilo naloženo da predvodi tu operaciju ne oslobađa ga krivične odgovornosti ukoliko je u izvršenju naređenja on dao instrukcije drugim licima da počine zločin.

Shodno tome, treći žalbeni osnov Johana Tarčulovskog se u celosti odbacuje.

Šesti žalbeni osnov Johana Tarčulovskog se tiče njegovih izjava datih jednoj komisiji koju je osnovalo Ministarstvo unutrašnjih poslova kako bi istražilo šta se desilo u Ljubotenu. On tvrdi da prihvatanje ovih izjava datih izvan suda nije u skladu s pravilom 89 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda i opštim pravnim principima. On takođe tvrdi da je Pretresno veće, pošto smatralo da su izjave pouzdane time što ih je uvrstilo u dokazni materijal, trebalo pridati važnost izjavama koje mu idu u prilog.

Žalbeno veće smatra da je Pretresno veće imalo pravo da u skladu s pravilom 89 Pravilnika o postupku i dokazima prihvati te izjave kao tačan zapis svedočenja Johana

Tarčulovskog pred tom komisijom. Opšti pravni principi ne nalažu izuzimanje izjava datih van suda. Žalbeno veće takođe smatra da je Pretresno veće ispravno odvagnulo težinu tih izjava u svetlu drugih dokaza.

Shodno tome, šesti žalbeni osnov Johana Tarčulovskog se odbacuje.

U svom sedmom žalbenom osnovu Johan Tarčulovski tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo kada ga je osudilo na dvanaest godina zatvora. On konkretno tvrdi da Pretresno veće nije uzelo u obzir olakšavajuću okolnost, odnosno činjenicu da je on izvršavao naređenja sebi nadređenih. On dalje tvrdi da Pretresno veće nije uzelo u obzir da je BJRM kasnije amnestirala lica sa obe strane u sukobu uključena u te događaje.

Žalbeno veće smatra da Pretresno veće jeste uzelo u obzir da je Johan Tarčulovski izvršavao naređenja nepoznatih osoba kada je odmeravalo težinu krivičnih dela. Osim toga, relevantni zakoni BJRM sadrže odredbe da lica koja su počinila krivična dela koja spadaju u nadležnost Međunarodnog suda izuzeta od amnestije. Nadalje, Pretresno veće nije obavezano praksom izricanja kazni u BJRM.

Stoga se sedmi žalbeni osnov Johana Tarčulovskog odbacuje u celosti.

Sada ću se osvrnuti na žalbu tužilaštva na oslobađajuću presudu Ljubetu Boškocom.

Tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo kada je netačno zahtevalo da po članu 7(3) Statuta nadređeni samo treba da izvesti nadležne vlasti, ako će takvo izveštavanje izgledno dovesti do pokretanja istrage o navodnog krivičnom ponašanju.

Žalbeno veće se, međutim, uverilo da je Pretresno veće ispravno smatralo da nadređeni može, u specifičnim okolnostima, izvršiti svoje obaveze i kazniti podređenog koji je počinio krivično delo time što će ga prijaviti nadležnim vlastima pod uslovom da bi izveštaj verovatno pokrenuo istragu ili započeo disciplinski ili krivični postupak.

Alternativno, tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešno utvrdilo činjenice kada je zaključilo da je Ljube Boškosi preduzeo potrebne i razumne mere da kazni sebi podređene koji su počinili krivično delo. Tužilaštvo posebno tvrdi da izveštaji koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova podnelo nadležnim pravosudnim vlastima nisu bili dovoljni da bi se pokrenula krivična istraga događaja u Ljubotenu.

Žalbeno veće smatra da je Pretresno veće bilo svesno da obaveštenja koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova podnelo pravosudnim vlastima nisu bila u potpunosti adekvatna. Pretresno veće je takođe prihvatilo da nikakva normalna policijska istraga nije sprovedena u vezi s relevantnim događajima. Međutim, Pretresno veće je smatralo da su ova obaveštenja trebala, u normalnim okolnostima, pokrenuti pravosudne vlasti da sprovedu odgovarajuću istragu.

Donoseći svoje zaključke, Pretresno veće je posebno napomenulo da su ta obaveštenja nadležnim vlastima ukazala na smrtne slučajeve osoba albanske nacionalnosti i dok su sugerisala jedan uzrok, ostavile uzrok smrti kao otvoreno pitanje. Osim toga, dokazi ukazuju na to da su obaveštenja sastavljena 12. i 14. avgusta 2001. i da su nadležne pravosudne vlasti odmah sastavile istražni tim koji je pokušao da izvrši istragu mesta zločina u Ljubotenu. Dokazi takođe pokazuju da je Ljube Boškosi obavešten o ovim obaveštenjima i pokušaju istrage. Pretresno veće je zaključilo da se ozbiljna greška što nije sprovedena odgovarajuća istraga na osnovu izveštaja policije pravosudnim vlastima ne može pripisati Ljubetu Boškocom, jer pravosudne vlasti nisu u okviru njegovog ministarstva. Pretresno veće je takođe zaključilo da nije bilo osnova za zaključak da je on na neoprostiv način pokušao da omete istrage ili da je bio svestan toga da policija nije bila u stanju da vrši svoje redovne dužnosti. Tužilaštvo nije pokazalo da su ovi zaključci pogrešni.

Žalbeno veće je smatra da Pretresno veće nije pogrešilo kada je zaključilo da bi obaveštenja, u normalnim okolnostima, trebalo da pokrenu pravosudne vlasti da sprovedu odgovarajuću istragu događaja u Ljubotenu. Na osnovu ovog zaključka, Pretresno veće je smatralo da nije dokazano da Ljube Boškoski nije preduzeo potrebne i razumne mere. U okolnostima ovog predmeta, nekom razumnom presuditelju o činjenicama bilo je moguće da Ljubeta Boškospkog oslobodi krivice za optužbe da je odgovoran za to što nije kaznio počinitelje na osnovu informacija datih pravosudnim vlastima. Pretresno veće nije pogrešno utvrdilo činjenice kada je došlo do ovog zaključka.

Shodno tome, žalba tužilaštva se u celosti odbacuje.

Dispozitiv

Sada ću pročitati dispozitiv Presude Žalbenog veća. Ljube Boškoski i Johane Tarčulovski, molim vas ustanite.

Iz gorenavedenih razloga, ŽALBENO VEĆE,

U SKLADU S članom 25 Statuta i pravilima 117 i 118 Pravilnika o postupku i dokazima;

IMAJUĆI U VIDU pisane podneske strana u postupku i argumente koje su izneti na pretresu od 29. oktobra 2009;

ZASEDAJUĆI na otvorenoj sednici;

ODBACUJE žalbu Johana Tarčulovskog u celosti;

ODBACUJE žalbu Tužilaštva u celosti;

POTVRĐUJE osolobađajuću presudu Ljubetu Boškospkom i kaznu koju je Johanu Tarčulovskom izreklo Pretresno veće u koju se prema pravilu 101(C) Pravilnika uračunava vreme koje je Johan Tarčulovski već proveo u pritvoru, i

NALAŽE u skladu s pravilom 103(C) i pravilom 107 Pravilnika da Johan Tarčulovski ostane u pritvoru Međunarodnog suda dok se ne završi organizovanje njegovog prebacivanja u državu u kojoj će izdržavati kaznu.

Sudija Liu prilaže svoje izdvojeno mišljenje.
